

Biuletyn Polonistyczny

17.05.2019

Data wydarzenia: 20.05.2019 g.13:00

Mapa - narzędzie badawcze. Otwarte seminarium Centrum Humanistyki Cyfrowej

Typ wydarzenia: Seminarium

Miejscowość: Warszawa

Organizatorzy: Centrum Humanistyki Cyfrowej IBL PAN, Instytut Badań Literackich PAN

---

20 maja 2019 roku, o godzinie 13:00 w Sali 144 (Pałac Staszica, ul. Nowy Świat 72 w Warszawie) odbędzie się kolejne otwarte seminarium Centrum Humanistyki Cyfrowej Instytutu Badań Literackich PAN. Podczas spotkania zostaną zaprezentowane trzy sposoby wykorzystania mapy – zarówno w pracy badawczej, jak i w działaniach skupionych na cyfrowej prezentacji wyników badań i analizie zjawisk kulturowych.

- **dr Bartłomiej Szleszyński** zaprezentuje temat: „Mapa jako opowieść w NLP”;
- **mgr Mariola Wilczak** przedstawi działania prowadzone pod hasłem: „*Geopolonistyka* – interaktywna mapa polonistyki światowej”;
- **dr Aleksandra Wójtowicz** wygłosi referat na temat: „Mapa jako narzędzie w badaniach geokrytycznych i interdyscyplinarnych”.

---

dr Bartłomiej Szleszyński, **Mapa jako opowieść w NLP**

Portal Nowa Panorama Literatury Polskiej składa się z kolekcji, które definiujemy jako „naukowe opowieści cyfrowe”. Interaktywne mapy są jednym z istotnych elementów konstruowanych na platformie NLP.PL narracji już od pierwszych opublikowanych kolekcji (*PrusPlus* i *Atlas Polskiego Romantyzmu*), wchodząc również w skład większości pozostałych kolekcji i pełniąc w ich strukturze istotne role. Wystąpienie opowie o funkcjach, jakie mapy mogą pełnić w opowieściach cyfrowych a także pokaże ich konkretne zastosowania w kolekcjach na portalu NLP.PL.

Dr Bartłomiej Szleszyński – pracuje jako adiunkt w Instytucie Badań Literackich PAN, zajmuje się literaturą i kulturą II połowy XIX wieku (z szerokim uwzględnieniem jej recepcji w kulturze najnowszej oraz wątków kolonialnych), a także narracjami wizualnymi (m.in. komiksem) i audiowizualnymi. Te interesują go

ze względu na sposób budowania rzeczywistości przedstawionej oraz na nowe formy odbioru (przeżywania) tekstów kultury.

Kieruje zespołem Nowej Panoramy Literatury Polskiej, który doskonalili metody publikacji treści naukowych w przestrzeni cyfrowej zarządzając platformami NPLP.PL (służącą prezentacji publikacji naukowych w Internecie) oraz TEI.NPLP.PL (przeznaczoną do tworzenia naukowych edycji cyfrowych).

Pełni funkcję zastępcy kierownika Centrum Humanistyki Cyfrowej IBL PAN ds. edycji.

---

mgr Mariola Wilczak, **Geopolonistyka - interaktywna mapa polonistyki światowej**

Prezentacja będzie poświęcona zastosowaniu w „Biuletynie Polonistycznym” mapy typu OpenStreetMap (<https://www.openstreetmap.org/>), które umożliwi poznanie działalności jednostek prowadzących „polish studies” oraz centrów posiadających instytucje edukacyjne na poziomie uniwersyteckim. Pozwoli także na przybliżenie sylwetek naukowców zagranicznych, prowadzących badania nad literaturą, kulturą i językiem polskim, a w rezultacie na prezentację stanu badań nad literaturą polską poza granicami kraju.

Rozwiązanie to opiera się na integracji kilku elementów: bazy danych, tekstów informacyjnych oraz mapy interaktywnej, umożliwiającej geolokalizację.

Zostaną także przedstawione szczegółowe informacje dotyczące budowy mapy, kryteriów wyszukiwania, pozyskiwania danych oraz perspektyw rozwoju projektu.

Pomysłodawczynią projektu „Geopolonistyka” oraz autorką jego nazwy jest prof. Magdalena Popiel. Projekt realizowany jest przy współpracy z Międzynarodowym Stowarzyszeniem Studiów Polonistycznych w ramach programu Nowoczesna Promocja Zagraniczna, prowadzonego przez NAWA.

mgr Mariola Wilczak – pracuje w Centrum Humanistyki Cyfrowej, redaktor naczelna „Biuletynu Polonistycznego” i współredaktorka portalu ibl.waw.pl. Interesuje się biografistyką, humanistyką cyfrową, edytorstwem elektronicznym, zagadnieniami informacji naukowej i promocji humanistyki. Pod kierunkiem prof. Ewy Głębieckiej przygotowuje w IBL pracę doktorską o charakterze dokumentacyjnym „Julia Dickstein-Wieleżyńska. Monografia życia i twórczości”.

---

dr Aleksandra Wójtowicz, **Mapa jako narzędzie w badaniach geokrytycznych i interdyscyplinarnych**

W referacie zostaną przedstawione wstępne rozpoznania teoretyczne, stanowiące niezbędny etap poprzedzający projektowanie interaktywnej mapy „tekstowej”.

Autorka omówi wytypowane przez nią różnice pomiędzy kartografią literacką, a badaniami geokrytycznymi, wykorzystującymi mapę jako narzędzie badawcze (tu

mi. in. odwołania do ujęć Franca Morettiego, Bertranda Westphala i Johna Briana Harley'a). Na marginesie rozważań zostaną przedstawione robocze scenariusze wykorzystania narzędzi do indeksowania danych przestrzennych CLARIN-PL w badaniach geokrytycznych.

Druga część wystąpienia będzie poświęcona wynikom analiz prowadzonych w ramach sekcji CHC, w której przedstawiciele różnych dyscyplin omawiają sposoby wykorzystania mapy w badaniach historycznych i literaturoznawczych (docelowo także map interaktywnych). Zostaną przybliżone wnioski sformułowane przez historyka, dr. Andrzeja Skalimowskiego (IHN PAN), kartografa, dr. Pawła Wespiańskiego (Muzeum Warszawy) i literaturoznawcę, dr Aleksandrę Wójtowicz (IBL PAN).

dr Aleksandra Wójtowicz – koordynatorka Centrum Humanistyki Cyfrowej i kierownik projektu „Literaturoznawstwo architektoniczne”, kieruje także pracami w ramach sekcji CHC „Hipertekstowa mapa relacji”. Autorka trzech monografii i współautorka monografii wieloautorskiej, z których jedna ukazała się w 2017 roku, kolejne ukazać się w 2019, redaktor naukowy sześciu tomów zbiorowych. Zajmuje się badaniami wpisującymi w nurt geokrytyki a także zagadnieniami metanauki. Koordynuje także działania oparte na współpracy literaturoznawców z architektami i przedstawicielami innych dyscyplin, zajmującymi się analizą przestrzeni.

Zapraszamy!

Adres: sala 144, Pałac Staszica, ul. Nowy Świat 72, Warszawa

Opłata: wstęp wolny

Słowa kluczowe: CHC, Geopolonistyka, mapa, humanistyka cyfrowa, geokrytyka, mapy, Otwarte seminarium CHC